

Пише:
Небојша
Јанковић

Ванкувер, јула 2007.

Убекству од политике која нас, Србе, и тамо и овде, гуши и притиска већ деценијама, долазак лета и такозваних “летњих шема” и садржаја чини се као богмдана прилика да се од свега тога предахне.

У томе нам помажу и два повода: у овом броју “Кишобрана” наш културни уредник Спаса Бошњак разговара са Браниславом Рашићем, рок-фотографом који је имао прилику да фотографише највеће звезде рока укључујући и “Ролингстоунсе” најстарији још активни рок-бенд на планети.

Да актуелност буде већа, у тренутку док многи од вас буду читали ове новине, Мик Џегер и другови имаће први у историји – концерт у Београду!

Рекох већ да је то сјајна прилика да се и у овом тексту побегне од политике. Питам се једино у којој је мери то и могуће имајући у виду да су и “Стоунси” део историје, самим тим и политике.

Свакога дана, у сваком погледу...

За рок историчара и хроничара музичких збивања с почетка шездесетих година прошлог века довољно је неколико података: Ролингстоунси се појављују на музичкој мапи света паралелно са “Битлсима”. За разлику од тандема Ленон-Мекартни који се убрзо окрећу музичком експериментисању, источњачким медитацијама и “психеделији”, “Стоунси” остају аутентични рок и ритам & блуз бенд практично све до данас. То исто важи и за њихов политички анти-естаблишмент ангажман који се није променио чак ни када је пре неку годину Мик Џегер, на ужас свог гитаристе Кејт Ричарда, примио племићку титулу из руке Њеног Величанства.

То је наравно, шири и свима познати план. За нас који смо у тадашњој Југославији у контакт са “Стоунсима” дошли тек нешто мало касније од наших вршњака у Западној Европи, са ове историјске дистанце већ се може тврдити да су и они, тада, били део једног у основи позитивног раздобља и стања свега који се, што спонтано, што политички индуковано, ширило и узимало маха.

Можда најбоља дефиниција тог новопробушеног менталитета и енергије је она чувена реченица главног јунака Кустуричиног филмског првенца “Сјећаш ли се Доли Бел” који кроз аутохипнозу саме себи, понавља: “Свакога дана у сваком погледу све више напредујем!”

Лично се сећам године 1968-ме, место радње Клуб студената Филозофског Факултета, око зграде кордони полиције, студентске демонстрације у Београду као и у свим већим градовима Европе. Са јефтине “Супрафоновог” грамофона трепти “Street fighting man” са тек изашлог албума “Стоунса” – “Beg-

LIKE A ROLLING STONE

gar’s banquet”, а ми излазимо пред пендрексе, неки да режим руше, неки да то што се није дало поправити, поправљају, али, ту енергију више не може да уништи ништа, чак ни срамотан исход демонстрација.

Није важно што на крају свега неки кретени (мислили смо тада) играју Козарачко коло и куну се на верност ономе коме су се и до тада клели. Важно је да смо и ми део света и да је само питање времена (коме ни најдуговечнији диктатор не

дова. Овога пута, њена мета није само огољено репресивни Милошевићев режим, већ и она “друга Србија” која је била спремна да за својим “Вођом” крене у ратове, беду и изолацију зарад наопако схваћеног сна о националној части и величини.

“Не дам да победи народна музика” – клицали су на трговима рокери 90-тих борећи се тако и против једног новог “културног модела” и не схватајући да се ту не ради ни о каквој “народној музици” (не

најбоља остварења српског рока из тих година имала су исти чар побуне, огорчења и непристајања какву је имала и песма “Улични борац” тандема Џегер-Ричард с краја 60-тих. Тих дана као ударац маљем по успаваним савестима, у нашим ушима, овде, тако далеко од Србије, одјекивали су стихови “Екатарине Велике”: “Нисмо знали да је коцка бачена/ Нисмо знали да је срушен мост/ Река блиста доле испод чизама/ Река блиста мало крвава/ Идемооо..

И отишли смо у вражју матер.

Лични план

За некога ко је као потписник ових редова као тинејџер певао у бенду (или ВИС-у како се то тад звало) чији су већи део репертоара чиниле композиције Стоунса, најаву доласка ове групе у Београд, 2003-ће, имала је у себи снажну симболику нормализације и враћања разуму. Као што је и отказивање концерта због убиства Зорана Ђинђића убрзо показало да вампири из недавне прошлости нису упокојени и да нам као народу још предстоји дуг пут до менталног здравља. Зато се и не усуђујем да долазак бенда у Београд, лета 2007-ме, прерано прогласим за хепиенд.

Спреман сам, међутим, да признам да се утицај мојих вршњака из “Котрљајућег камења” (све је то већ “скршило шесту банку”) на мене није смањило ни у овим, позним годинама. Тај шарм вечите адолесценције, дрскости и пркошења свему па и сопственој пролазности на овом свету оличен већ у самом називу групе, нешто је што ме, напротив, све више фасцинира.

“Најважније у животу је умети достојанствено остарити” - говорио је својевремено Ернест Хемингвеј. Нешто пре пола године светска штампа је објавила да је славећи свој 63-ћи рођендан, гитариста “Стоунса” Кејт Ричард повређен при паду са палме на једном карипском острву.

Шта је један деда могао да тражи на дрвету у мрклој ноћи? Вероватно исто што и онај Хемингвејев леопард на врху Килиманџара. И поред лено срочених мисли о старости и достојанству, Хемингвеј је завршио онако како је завршио. А Кејт Ричард свира ових дана у Београду.

може одолети) када ћемо то и формално постати. Требало је да прођу свега две деценије да би смо схватили колико смо тада били наивни. А ђаво је већ дошао по своје.

Далеко од разуздане гомиле

Улога рок музике у нашим животима (чији су најистакнутији представници и даље били Џегер и Стоунси) добила је почетком деведесетих година нову конотацију појавом политички ангажованих српских бендова какви су били “Екатерина Велика”, “Партибрејкерси”, “Дисциплина Кичме” или “Директори”.

Као и у позним шездесетим, рок музика се из музичких дворана сели на улице и тргове српских гра-

верујем да би се о таквом арлаукању позитивно изразили један Предраг-Цуне-Гојковић или Василија Радојчић) већ о планском испирању народног мозга у коме су улоге подељене између такозваних патриотских интелектуалаца (Брана Црнчевић, Р. П. Ного, Крстић, Медаковић, Ђуретић, Љубиша Ристић и други) и “естраде” оличене у Цеци, Лукасу, Б. М. Книнци и осталим протагонистима “новијег српског патриотског мелоса” који су избезумљеног народу “дизали морал” помажући му да издржи до “коначног решења српског питања.”

За све нас који смо бежећи што даље “од разуздане гомиле” (да се присетим још једног старог филма) доспели чак до ових даљина,

subscription - ѓреџилаџа

Преџилађујет се на листу КИШОБРАН и ѓрилађет чек у вредности \$36.00 (12 бројева - 12 issues)

IME (NAME): DATUM (DATE):

ADRESA (ADDRESS):

TEL /FAX:

E-MAIL: POTPIS (SIGNATURE):

Make cheque or money order payable to: KISOBRAN

КИШОБРАН
НАЈЗАПАДНИЈЕ СРПСКЕ НОВИНЕ

Пођунитише овај листић, ѓоџаљитише га на гоњу адресу, и следећих гванаесџ бројева КИШОБРАН-а бат сџиже ѓоџџом.

KISOBRAN, #368-3495 Cambie Street, Vancouver, B.C. V5Z 4R3